

Posudek habilitační práce

Habilitační obor: Architektura a stavielstvíUchazeč: Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D.Oponent: doc. Dr. Ing. Alena SalašováNázev habilitační práce: Hodnoty charakteru krajiny - ochrana a plánování

Aktuálnost námětu habilitační práce

komentář: Habilitační práce se věnuje stále živému tématu hodnocení charakteru krajiny a vymezení hodnot krajiny. Na toto téma byla v ČR již zpracovaná celá řada dokumentací, odborných článků i metodik. Přesto není v naší republice dosaženo odborného konsensu ani na metodickém postupu hodnocení charakteru a kvality krajiny, ani na optimálním způsobu formulace zásad ochrany hodnot v různých nástrojích ochrany a plánování krajiny. Z tohoto pohledu hodnotím habilitační práci jako tematicky aktuální a velmi přínosné metodické dílo.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

přístup k řešení

komentář: Habilitantka představuje výsledky své dosavadní tvůrčí činnosti v oblasti aplikace hodnocení krajinného rázu v územním plánování, obecné ochraně krajiny a památkové péči. Předložená habilitační práce Ing. arch. Simony Vondráčkové, Ph.D. má úctyhodný rozsah 190 stran textu, který v přehledné a dobře strukturované formě představuje 13 příkladových autorských prací zaměřených na hodnocení charakteru krajiny (respektive krajinného rázu), vymezení hodnot krajiny a posuzování vlivu záměrů na krajinu. Autorka na příkladu vybraného vzorku prací, který je výběrem z její obsáhlé autorské produkce, představuje vlastní metodické přístupy k vymezení hodnot krajiny a způsoby nastavení jejich ochrany a rozvoje v různých tematických souvislostech (památková péče, obecná ochrana přírody a krajiny, územní rozvoj) a v různých formátech jejich interpretace a aplikace (plány ochrany krajinné památkové zóny, územní plány, zásady územního rozvoje, dokumentace EIA apod.). Každá z představovaných dokumentací je uvedena krátkým a výstižným komentářem. Z formálního hlediska je práce psaná kultivovaným odborným jazykem a je bohatě dokumentovaná obrazovou a fotografickou přílohou.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Kvalita a správnost dosažených výsledků

komentář: Po obsahové stránce je habilitační práce mimořádně obsažným a čtenářsky náročným dílem. Pokouší se o nemožné – ve zkrácené formě představit 13 dokumentací, které každá svým rozsahem a způsobem zpracování odpovídá mnohastránkové vědecké monografii. Obecně považuji za nesmírně obtížné, ne-li nemožné, vysvětlit dílčí problém bez širšího objasnění kontextu celé dokumentace. Oceňuji, že se o to habilitantka v celém rozsahu své práce maximálně snaží.

Autorka při posuzování charakteru krajiny prokazuje velmi dobrou multioborovou orientaci nezbytnou pro komplexní posouzení charakteru krajiny a identifikaci jejich hodnot. Správným způsobem dává a interpretuje relevantní informace z oblasti legislativy, památkové péče,

ochrany přírody a krajiny, územního plánování a urbanismu. Díky své publikační erudici a výzkumné a profesní zkušenosti předkládá vyvážený a informacemi nabitý text.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Původnost dosažených výsledků

komentář: Prezentované výsledky jsou původním dílem autorky a jejích spoluřešitelů.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Publikování výsledků

komentář: Prezentované výsledky výzkumu byly prezentovány formou bibliografických výstupů, odborných monografií, metodik, speciálních map, územně plánovacích dokumentací a zejména expertíz.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Ohlasy výsledků

komentář: Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D. zpracovala a k obhajobě předložila kvalitní habilitační práci, ve které přesvědčivým způsobem shrnula dosavadní výsledky své bohaté tvůrčí činnosti. Prokázala svou schopnost samostatné vědecké práce, která reaguje na aktuální otázky ochrany a plánování kulturní krajiny. Prokázala, že výsledky výzkumu dokáže vhodným způsobem interpretovat a aplikovat v pedagogické činnosti i ve své profesionální praxi. Její výsledky jsou citovány s vysokou frekvencí. Mohu potvrdit, že odborná komunita již dnes považuje Simonu Vondráčkovou za významnou autoritu v oblasti plánování krajiny.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání

komentář: Tvůrčí činnost habilitantky se orientuje zejména na aplikaci výzkumu pro plánovací praxi. Výsledky její práce se staly podkladem pro reálnou ochranu a plánování řešených území.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Uplatnitelnost výsledků pro technickou praxi

komentář: irelevantní

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Splnění požadavků na habilitační práci - úroveň habilitační práce

komentář: Konstatuji, že předložená habilitační práce splňuje podmínky stanovené vysokoškolským zákonem na velmi dobré úrovni. Doporučuji ji k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení navrhuji udělit výše jmenované vědecko-pedagogický titul „docentka“ v oboru Architektura a stavitelství.

Připomínky

S ohledem na profesní zaměření habilitantky je pochopitelné, že se zaměřuje na identifikaci kulturních, historických a estetických hodnot výrazně více než na problematiku hodnot přírodních. Přesto si dovoluji zejména ve vazbě na soubor prací v kapitole Hodnoty charakteru krajiny v ochraně přírody a krajiny upozornit na potřebu věnovat se i tomuto okruhu hodnot, jehož vymezování má celou řadu praktických úskalí. Ostatně identifikace přírodních hodnot je povinnou součástí hodnocení krajinného rázu dle §12, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ke kterému se vybrané dokumentace (hodnocení krajinného rázu CHKO) vztahují.

Komentáře autorky a její způsob řazení dokumentací do celku otevírá celou řadu metodologických otázek. K těm zásadním vybízí už samotný název habilitační práce: lze považovat termín „hodnoty charakteru krajiny“ za synonymum termínu „hodnoty krajiny“? Respektive proč považuje autorka za důležité vztahovat běžně používaný termín hodnoty krajiny pouze k „charakteru krajiny“. Jaký je rozdíl mezi termíny „hodnoty krajiny“ a „hodnoty charakteru krajiny“? Proč má smysl mluvit specificky o hodnotách charakteru krajiny? Není to zbytečně matoucí? Nejsou všechny hodnoty krajiny automaticky součástí její identity, tj. charakteru? V uvedeném kontextu bych rovněž očekávala jasnější pozici ve vysvětlení vztahu „charakter krajiny – znak krajiny – hodnota charakteru krajiny“. Osobně mám za to, že právě podrobný rozbor tohoto vztahu je pro pochopení autorčina sdělení klíčový. Pak by bylo možná lépe srozumitelné, proč jsou do práce řazeny i dokumentace, které se na první pohled hodnocení charakteru krajiny/krajinného rázu netýkají (např. plány ochrany krajinných památkových zón). Přitom podobně jako habilitantka i já jsem přesvědčena, že obecná ochrana krajiny je společným tématem památkové péče i ochrany přírody a krajiny. O to víc bych doporučovala toto autorčino poselství zdůraznit.

K práci mám několik drobných poznámek:

- Úvodní kapitoly – není úplně zodpovězena otázka, za jakých podmínek je znak krajiny nositelem hodnoty (respektive je to spíše naznačeno, než explicitně vyjádřeno). Přitom právě hodnotové vyjádření znaků je častým předmětem soudních sporů.
- Proč se autorka vyhýbá termínu „krajinný ráz“ a striktně používá pojem „charakter krajiny“? Bylo by zajímavé znát stanovisko autorky k této terminologické nejednotnosti způsobené do značné míry legislativními normami (zákon o ochraně přírody a krajiny versus Stavební zákon). Jaký je názor autorky na existenci těchto dvou pojmů, které se sice významově značně překrývají, ale určitě nejsou totožně definované. Nesouhlasím s tvrzením na str. 62, že je „charakter krajiny“ chráněn zákonem č. 114/1992 Sb. Pojem „charakter krajiny“ je definován ve stavebním zákoně a tato definice je odlišná od definice „krajinného rázu“ (proto nelze pojmy považovat za synonymum).
- U každé práce mohlo být v souhrnu explicitně uvedeno, které hodnoty byly v daném území specifické z hlediska jejich vymezování nebo ocenění (někde se jedná o historické krajinné struktury, kompoziční jevy, jinde krajinnou scénou, architektonický výraz staveb apod.).
- V případě interaktivních map by bylo vhodné hned do úvodního textu vkládat link, aby si čtenář mohl mapované jevy lépe prohlédnout.

Otázka k habilitantce:

- Metodiku Hodnocení krajinného rázu (Bukáček, Vondráčková, Vorel, 2023), jejíž je habilitantka spoluautorkou, považuji za pro praxi stěžejní dílo. Nerozumím ale (zejména v kontextu habilitační práce), proč se dle uvedené metodiky nepovažuje vymezování hodnot krajinného rázu za povinnou součást výstupů? Mohla by habilitantka tento rozpor vysvětlit?

Závěrečné zhodnocení habilitační práce

Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D. zpracovala a k obhajobě předložila kvalitní habilitační práci, ve které přesvědčivým způsobem shrnula dosavadní výsledky své bohaté tvůrčí činnosti. Prokázala svou schopnost samostatné vědecké práce, která reaguje na aktuální otázky ochrany a plánování kulturní krajiny. Prokázala, že výsledky výzkumu dokáže vhodným způsobem interpretovat a aplikovat v pedagogické činnosti i ve své profesionální praxi. Mohu potvrdit, že odborná komunita již dnes považuje Simonu Vondráčkovou za významnou autoritu v oblasti plánování krajiny.

Doplňující poznámky k habilitační práci a k osobě uchazeče:

jmenování docentem doporučuji

ano

ne

Datum: 20.03.2026

Podpis oponenta: .....

S vypracováním oponentského posudku dávám souhlas s jeho zveřejněním na webových stránkách Fakulty stavební ČVUT v Praze.